

UZGOJ PERNATE DIVLJAČI - DIVLJA PATKA

Janječić¹, Z.

Divlja patka (*Anas Platyrhynchos*) ili gluhara u nas je kao selica i stanarica najzastupljenija ptica močvarica. Znatna dio pataka gnijezdi i odgaja mlade u našoj domovini. Migratorna kretanja vrlo su nepravilna, ali uvijek postoje. Divlja patka nastanjuje cijelu Europu, Aziju, dio sjeverne Amerike i sjeverni dio Afrike. U listopadu i studenome skupljaju se u velika jata, lete prema jugu, a u veljači i ožujku divlje se patke vraćaju na sjever radi gniježđenja i odgoja mladih.

IZGLED I GRADA TIJELA

Divlja je patka duga od 50-65 cm, a raskriljena mjeri 80-100 cm. Mužjaci su nešto veći od ženki. Ženke su jednostavno obojene sivo smeđim, zemlji sličnim perjem, a sa strane kao i mužjaci imaju ogledalo plavo ljubičaste boje omeđeno crno bijelim trakama. Mužjaci su znatno ljepše obojeni od ženki. Mužjak je plavo zelene metalne boje, prsa su mu smeđe do crnkaste boje, gornji dio krila sive dok mu je rep plave boje i bijelo obrubljen. Donji je dio leđa zelenkasto crne boje, a trbuh prljavo bijele do sivkaste boje. Kljun gluhare je žut, a njegovi gornji dijelovi prelaze preko donjih. Noge su smještene na zadnjem dijelu tijela, a između prstiju ima plivajuću opnu. Krila su joj šiljasta i može letjeti velikom brzinom od 65 do 75 km/h.

NAČIN ŽIVOTA

Gluhara je od svih vrsta pataka najskromnija u izboru staništa, te se može naći na skoro svakoj slatkoj vodi, a izuzetno i na nekim boćatim. Ipak, najpogodnija staništa su joj plitke stajaće vode. U pogledu nadmorske visine također nije izbirljiva i nalazimo je sve do srednje visokih planina. Najproždrljivija je od svih pataka, jede travu uz obalu rijeka, jezera ili potoka, pužice, gliste, crve, hrani se raznim sjemenkama, a hranu uzima i danju i noću.

Na vodu se spušta naglo ponirući i odmah sjeda na površinu vode. Pri uzimanju hrane glavom ide ispod vode, a i polovica tijela joj je ispod vode, tako da je iznad vode samo zadnji dio tijela. Iznimno rijetko radi hrane roni, ali se pritom ne služi krilima te zbog toga spada u patke plivačice. Iz vode se diže gotovo okomito, a da ne uzima zalet te po vodenoj površini trči poput pataka ronilica.

Osjetila su u patke vrlo dobro razvijena, osobito vid i sluh. Divlja patka doživi 25 godina, a prosječna starost je 1,5 godina. Iako su patke jednoženci, tvore u jesen prije seobe obiteljska jata s tisućama jedinki u kojima su svi članovi ravnopravni i pridržavaju se reda jata kojem pripadaju.

RAZMNOŽAVANJE

U veljači i ožujku jata se počinju razbijati radi oplodivanja i leženja jaja, odnosno stvaranja podmlatka. Obično su parovi čvrsti, ali se događa da mužjak oplodi i poneku drugu ženku. Parenje se redovito obavlja na vodi, a prethodi mu ljubavna igra. Ženka gradi gnijezdo u šašu, trstici ili drugom raslinju na obali, ali katkad i više stotina metara dalje od obale i na većim visinama. U gnijezdu snese 9-13 žućkastih, odnosno zelenkastih jaja na kojima sjedi 27-28 dana. Pošto se pačići izlegu majka ih već nakon nepunih 24 h vodi do vode gdje se počinju samostalno hraniti. Pačići imaju vrlo brz porast te za 50 dana mogu letjeti i postaju samostalni.

UZGOJ

Prirodni uzgoj svodi se na poboljšavanje uvjeta staništa u vidu hranidbe, mira i zaklona što omogućava prihvat i zadržavanje populacije na željenom mjestu. Iskustva pokazuju da se već postavljanjem umjetnih gnijezda mogu postići dobri rezultati u pogledu povećanja brojnosti te priras-ta. Osnovne potrebe su: gusta vegetacija uz samu

¹Dr.sc. Zlatko Janječić, docent, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Svetošimunska bb, Zagreb

vodu za gniježđenje, zaklon od vjetra, postepen prijelaz u vodu i izloženost suncu.

Pri uređivanju staništa treba uzeti u obzir da je visina priobalne vegetacije značajna za zaštitu gnijezda od predatora (vrane i svrake) i poželjno je da bude 1-1,5 m. Održavanje konstantnog vodostaja osigurava konstantnu prehranu. Hranilišta mogu biti na kopnu ili na vodi u obliku splava, a prihrana se može organizirati i sjetvom žitarica u blizini vode. Zimi je osobito značajno ne dozvoliti zamrzavanje vodenih površina.

Prirodni uzgoj daje u pogledu brojnosti slabije rezultate naspram umjetnog uzgoja, ali zahtjeva manje rada i sredstava te je lakše primjenljiv.

Pod umjetnim uzgojem podrazumijeva se intenzivna inkubatorska proizvodnja pačića koja osigurava veliki prirast, a također i visok postotak preživljavanja. Inkubacija pačjih jaja traje 28 dana, od toga 25 dana u predvalioniku te 3 dana u valioniku. Temperatura je 38 °C u predvalioniku i valioniku, relativna vlaga predvalionika je 60 %, a valionika 70 %. Nakon valjenja pačiče smještamo u baterije zagrijane na 35 °C gdje ostaju 10 dana. Hranimo ih peletiranom krmnom smjesom s 21 % s.b. Nakon toplih baterija premještamo ih na pod nastambe gdje kao stelju koristimo piljevinu. Tu nema grijanja, ali pačići moraju biti zaštićeni od direktnih vanjskih utjecaja. Hranilice i pojilice se smještaju na pod.

Nakon tri tjedna uzgoja na podu, patke smještamo na otvorene, ali ograđene prostore, uz uvjet da imaju mogućnost kupanja pa je stoga osnovni uvjet umjet-

nog uzgoja osiguravanje vodenih bazena za privlačenje mladih pataka na vodu. Tu ih počinjemo prihranjivati žitaricama, u omjeru 50 % krmna smjesa, 50% žitarice.

Patke koje ne uspijemo prodati odvozimo na ribnjak i pripremamo za lov. Obavezno ih moramo prihranjivati, jer je za patke karakteristično da se ne žele dizati ako su gladne te ih zbog uspješnosti lova moramo hraniti.

NEPRIJATELJI

Divlja patka ima mnoštvo dlakavih i pernatih neprijatelja. Nju napadaju lisica, vidra, kuna, tvor i lasice. Od pernatih neprijatelja ugrožavaju je orao štekavac, jastreb i sokol. Međutim, najviše pataka stradava od čovjeka, posredno zbog zagađivanja vode ili smanjenja njihovog staništa i neposredno zbog lova.

LOV DIVLJIH PATAKA

Divlja patka se lovi šuljanjem uz vodotoke i jezera gdje ona traži hranu. Lov iz čamaca uz obale rijeka i jezera te osobito po trščacima također može biti lijep i uspješan pri čemu je nužan pas aporter koji će odstrijeljenu divljač donositi. Posebnu draž ima lov u preletu zorom ili u sumrak kada treba dobro gađati zbog brzine njihova leta. Za lov na patku koristi se puška sačmarica (kalibar 12), a upotrebljava se sačma broj 8 (3,5 mm u promjeru). Po Zakonu o lovu divlja patka je lovostajem zaštićena sitna divljač i ne smije se loviti od 01. veljače do 15. kolovoza. ■

U NAŠOJ HLADNJAČI MOŽETE USKLADIŠTITI SVE VRSTE SVJEŽIH I ZAMRZNUTIH NAMIRNICA PO POVOLJNIM CIJENAMA UZ VRHUNSKU USLUGU.

POTRAŽITE NAS - HLADNJAČA U METKOVIĆU

sjedište Opuzen:

tel: 671-100, fax: 671-083

hladnjača u Metkoviću:

tel: 685-451, fax: 685-490

